

Барометр земельної реформи

Проект «**БАРОМЕТР ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ:** інформаційна та адвокасі кампанія»

Інформування землевласників про їхні права

Випуск №13/2013 (Січень 2013)

Автори

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua

Інститут економічних досліджень та політичних
консультацій

Вул. Рейтарська 8/5 А, 01034 Київ
Тел. (+38044)235-6485, 278-6360

Це дослідження випускається Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій в рамках проекту «Об'єднуємося заради реформ (UNITER)», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Проведення цього дослідження стало можливим завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст дослідження є винятковою відповідальністю Інституту економічних досліджень та політичних консультацій та не обов'язково відображає погляди USAID, Pact або уряду США. Забороняється відтворення та використання будь-якої частини цього дослідження у будь-якому форматі, включаючи графічний, електронний, копіювання чи використання в будь-який інший спосіб без відповідного посилання на оригінальне джерело.

Опитування в рамках проекту «Барометр земельної реформи» показало, що більшість землевласників проінформовані про їхні права. Проте переважним джерелом такої інформації були орендарі та меншою мірою представники місцевої влади. Значно меншим виявилось інформування землевласників з боку представників інших організацій. Оскільки орендарі є зацікавленою стороною в стосунках із землевласниками, це ставить під сумнів достовірність отриманої землевласників інформації.

В опитуванні, яке було проведене у липні 2012 року, досліджувалась обізнаність учасників ринку с/г землі (землевласників та с/г виробників) про свої права та обов'язки, про особливості земельних відносин, а також інші аспекти земельної реформи та відносин в Україні. Зокрема, в опитуваних запитували про рівень інформування землевласників щодо їхніх прав у сфері землекористування. Опитування було проведене за двоступеневою квотною вибіркою. Воно охоплює 720 респондентів у 18 районах, які розподілені по двох областях (Дніпропетровська та Хмельницька) та Автономній Республіці Крим.

До респондентів-землевласників звертались із запитанням, чи інформували їх про їхні права щодо земельної ділянки для ведення товарного с/г виробництва та/або присадибної ділянки, і, якщо так, хто надавав цю інформацію.

Результати попередніх опитувань демонструють, що землевласникам бракує інформації про їхні права. Згідно з опитуванням Центру соціальних експертиз Інституту соціології НАН України у 2010 році, разом з інформацією про земельне законодавство та про порядок визначення орендної плати за землю, інформація про права власників землі – це один із видів інформації, якої найбільше не вистачає респондентам.

Опитування в рамках проекту «Барометр земельної реформи» показало, що більшість землевласників інформували про їхні права. 457 або 68,8% з 664 респондентів повідомили, що їм надавали інформацію щодо земельної ділянки. Проте джерелами такої інформації були орендарі (для 58,3% тих, кого інформували, N=448) та меншою мірою представники місцевої влади (для 40,8%). Значно меншим виявилось інформування землевласників з боку

представників інших організацій. Про це повідомили лише 0,9% опитаних.

Найкраще поінформованими про свої права виявились землевласники Дніпропетровської області (83,9%). Менше інформації отримали власники земельних ділянок Автономної Республіки Крим (АРК) та Хмельницької області: 65,5% та 59,2% відповідно (див. Рис. 1).

Від орендарів частіше, ніж від місцевої влади, про свої права дізнаються землевласники АРК та Дніпропетровської області (див. Рис. 2). 62,4% респондентів Дніпропетровської області та 60% респондентів Криму зазначили, що орендарі в основному повідомляють їм їхні права, тоді як від місцевих органів влади таку інформацію отримували 35,7% землевласників Дніпропетровської області та 39,4% землевласників АРК. У Хмельницькій області частки тих, хто надає інформацію землевласникам, рівні: 49,6% респондентів дізнаються про свої права від представників місцевої влади, а 50,4% – від орендарів.

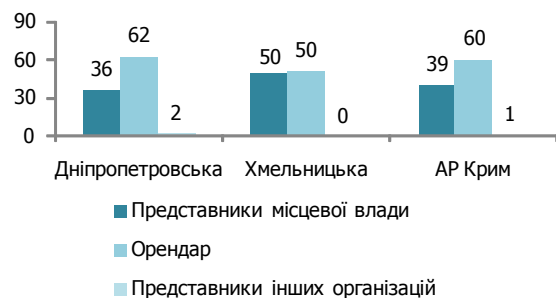
У підсумку, дві третини землевласників були поінформовані про їхні права щодо земельної ділянки. Джерелом такої інформації були як переважно орендарі, та в меншій мірі представники місцевої влади. Практично не зафіксовано випадків інформування землевласників представниками інших організацій.

Рис. 1. Частки землевласників, яких інформували про їхні права, %

Джерело: власні дані

Рис. 2. Хто надавав таку інформацію, %

Джерело: власні дані